

Lázně **Bohdaneč**

Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč 2011 – 2027

(pracovní podklad pro 2. jednání expertní skupiny 14. dubna 2011)

REALIZAČNÍ TÝM

Pozn.: všechna jména jsou řazena abecedně dle příjmení

GaREP, spol. s r. o. (metodické vedení a obsahová garance Strategie)

Ing. Jan Binek, Ph.D.

PhDr. Iva Galvasová

Mgr. Jan Holeček

RNDr. Kateřina Chabičovská

Ing. Jan Voborník (externí spolupráce)

SURPMO, a. s. (grafické výstupy, fotodokumentace a projekce výsledků Strategie do územního plánu)

Ing. arch. Miroslav Baťa

Ing. arch. Alena Koutová

SURPMO
a.s.
PROJEKTOVÉ STŘEDISKO
HRADEC KRÁLOVÉ

EXPERTNÍ SKUPINA (zástupci veřejnosti a samosprávy)

Ing. Miroslav Antal

Ing. Rudolf Bubla

Ing. Jaromír Fröhlich

Ing. Zdeněk Gilar

Ing. Milan Havránek

Ing. Květoslava Jeníčková

mjr. Mgr. Petr Kadlec, Ph.D.

Ing. Radek Kladiava

pan Aleš Kořínek

paní Zuzana Kořínková

Ing. Martin Kouba

Ing. Jaroslav Kvapil

Ing. Zdeněk Makovský, Ph.D.

Vladimír Nevole, Lic.

pan Petr Papák

Ing. Ondřej Rejman

nadstrážmistr Pavel Řehoř

Mgr. Libuše Sýkorová

Ing. Ladislav Štěpánek

MUDr. Jan Vanáč

Ing. Martin Vaško

pan Luboš Vomlel

pan Adolf Vondrka

Ing. Ivan Zelenka

SPOLUPRÁCE

Krajský úřad Pardubického Kraje, oddělení územního plánování: Ing. Zdenka Loumanová

Magistrát města Pardubic, oddělení územního plánování: Ing. arch. Jiří Řeřucha, Ing. Marián Zapletal

Městský úřad Lázně Bohdaneč: Bc. Pavlína Kubů, Ing. Jaroslav Mrázek, Ing. Lucie Paclíková, Ing. Daniel Tůma

Základní škola Lázně Bohdaneč

Obsah

ÚVOD	4
1 ANALYTICKÁ ČÁST	5
1.1 Situační analýza	5
1.2 Šetření názorů aktérů	10
1.3 SWOT analýza	14
1.4 Shrnutí	17
2 NÁVRHOVÁ ČÁST	18

ÚVOD

Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč 2011–2027 (dále jen Strategie) je základním koncepčním dokumentem, který formuluje směřování rozvoje města v dlouhodobém horizontu (zvoleno období, které přibližně odpovídá 4 volebním obdobím obecního zastupitelstva).

Hlavním cílem je na základě konsenzu občanů, podnikatelů a dalších místních aktérů stanovit vizi rozvoje, tj. jak by mělo v budoucnu město vypadat, a cestu směřující k dosažení této vize.

Důležitým aspektem Strategie je sladění a vyvážení ekonomických, sociálních a ekologických procesů a koordinace veřejných a soukromých aktivit. Strategie je klíčovým podkladem pro stanovení územních dispozic rozvoje v rámci územního plánu města.

Vytvoření Strategie umožní městu:

- poznat základní podmínky a předpoklady rozvoje v širších souvislostech,
- nalézt a vysvětlit příčiny vývoje i současné situace,
- poznat hlavní trendy rozvoje a pochopit silné a slabé stránky pro jeho uskutečnění,
- formulovat žádoucí cíle rozvoje,
- navrhnout cesty jak využít příležitostí a rozvinout vnitřní i vnější potenciál dané obce či regionu umožňující překonat problémy či bariéry a dosáhnout tak vytyčených cílů.

Proces zpracování Strategie:

- probíhá na principu spolupráce a konsenzu občanů a hlavních aktérů rozvoje,
- bude akceptovatelný důležitými subjekty v území,
- garantuje soulad s relevantními strategickými dokumenty (kraj, ČR, EU),
- je zakončen schválením příslušnými orgány města (Zastupitelstvo města).

1 ANALYTICKÁ ČÁST

1.1 Situační analýza

Situační analýza je stručným/rámcovým popisem stavu, ve kterém se město nachází, a to jak s ohledem na svůj rozvoj v čase, tak s přihlédnutím k jeho pozici vzhledem k vnějšímu prostředí.

Důležitou součástí Analytické části je Průzkum názorů obyvatel města, klientů lázní, místních firem a zájmových organizací.

Strukturovaným shrnutím rozvojové situace města je SWOT analýza – analýza vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a ohrožení.

1.1.1 Základní charakteristika města

Město Lázně Bohdaneč se nachází v severozápadní části Pardubického kraje na křižovatce komunikací I/36 a II/333. **Město leží v zázemí Pardubic** a v blízkosti Hradce Králové. Z fyzicko-geografického hlediska se město nachází v Polabské nížině, což pozitivně ovlivňuje jeho rozvojové dispozice. Nachází se zde jedna z nejvýznamnějších Národních přírodních rezervací a oblastí Natura 2000 z celého Pardubického kraje (Bohdanečský rybník a rybník Matka). Lázně Bohdaneč představují i **jediné lázeňské místo v Pardubickém kraji**.

Město Lázně Bohdaneč má bohatou historii, která jeho současný stav formuje až do dnešních dní. Jedná se zejména o polohu města, která předurčovala jeho dopravní význam již ve 14. století, dále je to unikátní rybníční krajina, založená Vilémem z Pernštejna na přelomu 15. a 16. století a také hlavně tradice lázeňství, která zde byla založena na konci 19. století.

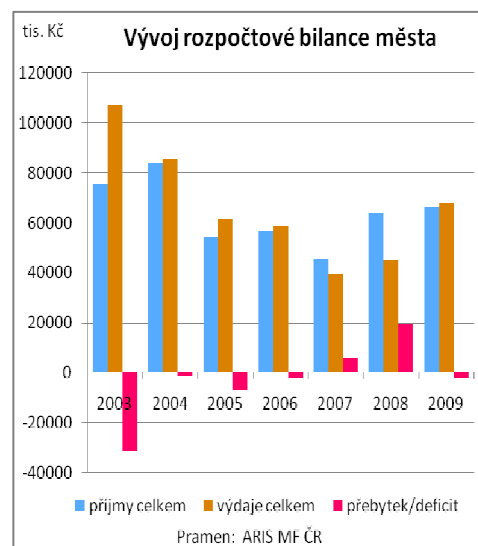
V současnosti jsou Lázně Bohdaneč součástí okresu i obvodu s rozšířenou působností (ORP) Pardubice. Město Lázně Bohdaneč ale zároveň představuje jeden z 26 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ) v Pardubickém kraji, který zahrnuje celkem 20 obcí.

V rámci územního rozvoje je velmi důležité, že město je součástí území, které je dle Politiky územního rozvoje ČR (2008) navrženo jako **součást rozvojové oblasti republikového významu OB 4** (Hradec Králové – Pardubice). To může v budoucnu hrát významnou roli z hlediska plánování strategických investic do území z evropské či národní úrovně.

Město je členem Regionálního svazku obcí Bohdanečsko a Sdružení lázeňských míst ČR.

Možnosti rozvoje města se odvíjí od rozpočtového omezení města. Roční výdaje rozpočtu města po konsolidaci v letech 2003 až 2009 kolísaly podle míry získaných dotací cca mezi 40 a 80 mil. Kč. Za toto období město proinvestovalo více než 170 mil. Kč.

Město je zřizovatelem několika organizací – mateřské školy (MŠ), základní školy (ZŠ), Služeb města Lázně Bohdaneč (SMLB) a městské policie (MP). Vedle toho je i zakladatelem Městsko-lázeňského informačního centra Lázně Bohdaneč, o.p.s. (MIC).

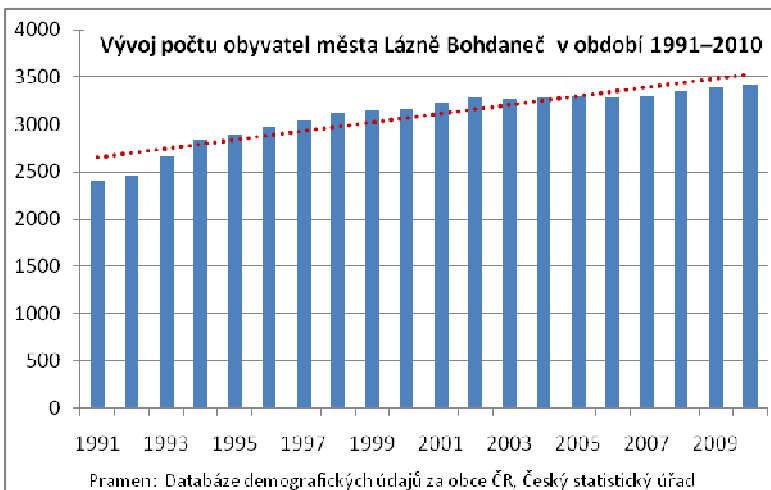

1.1.2 Lidské zdroje

Obyvatelstvo a osídlení

Ve městě Lázně Bohdaneč žilo k 31. 12. 2010 celkem 3 414 obyvatel, přičemž až na dvě výjimky (v letech 2003 a 2006) od roku 1991 dochází k jeho každoročnímu zvyšování. Je to dáno zejména migrací obyvatelstva do města díky atraktivitě blízkého krajského města a trendů stěhování z velkých měst do jejich zázemí a na rozdíl od většiny obcí v ČR i zvýšeným přirozeným přírůstkem.

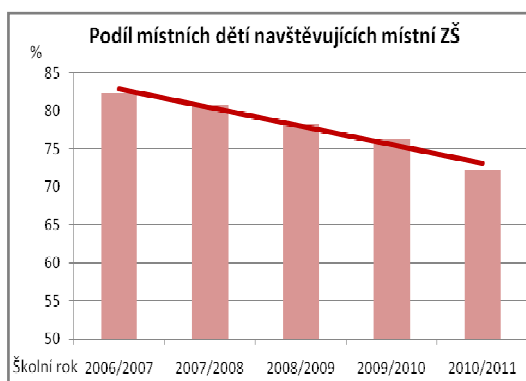
Index stáří (poměr počtu obyvatel věkové skupiny 65+ k obyvatelstvu skupiny 0–14) **města stále nedosahuje hodnot vyšších než 100** (87 na konci roku 2009) přestože se stále pomalu zvyšuje. Tato situace je velmi dobrá v porovnání se situací v kraji či ORP Pardubice (průměr za kraj činil 107 a za ORP dokonce až 122 na konci roku 2009).

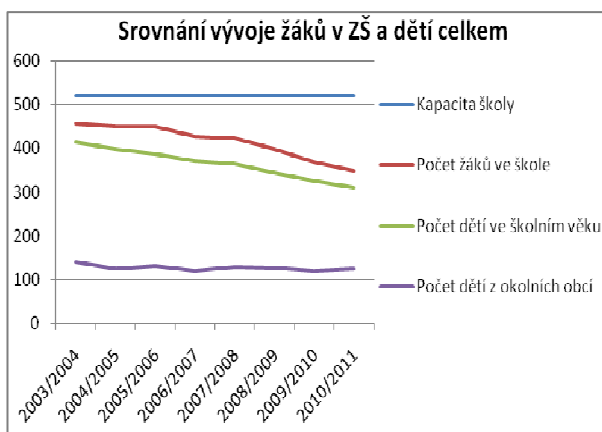
Domovní fond města byl v roce 2001 tvořen zejména rodinnými domy (90 % z obydlených domů). Počet domů ve městě Lázně Bohdaneč ale v poslední dekádě současně s jeho rozvojem výrazně stoupá a data ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 mohou být již v absolutních číslech výrazně jiná (jejich zveřejnění bude na začátku roku 2013). **Výstavba probíhá zejména na okrajích města a podílí se na růstu počtu obyvatel.**

Školství a vzdělanost

Základní vzdělávání zajišťují MŠ a ZŠ v rozsahu 1. – 9. třída. **Naplněnost MŠ kolísá v několikaletých cyklech v závislosti na počtu dětí v ročníku. V současnosti je téměř dvojnásobný převis poptávky po místech v MŠ.**

Naplnění kapacity ZŠ je nedostatečné, neboť je zde zaznamenáván průběžný úbytek žáků (o 20 % od roku 2003). Celková naplněnost tak klesla mezi školními roky 2003/2004 a 2009/2010 z 87,7 % na 67,1 %. Jelikož počet dětí v ZŠ nekorresponduje s počtem dětí ve školním věku, které ve městě bydlí, tak tento stav je

způsoben spíše odchodem žáků na jiné ZŠ do Pardubic než změnami v demografii. **Vzdělanost místního obyvatelstva je dlouhodobě nadprůměrná.** Ve městě působí i několik institucí dalšího vzdělávání (školící střediska).

Zdravotní a sociální služby

Spektrum zdravotnických služeb je relativně pestré a je zajištěno převážně ve Zdravotnickém středisku Na Lužci. Lokalizace lázeňského zařízení a blízkost krajských měst s velkými

nemocnicemi je ještě rozšiřuje a zkvalitňuje. Tyto skutečnosti přináší značnou výhodu pro místní obyvatelstvo v porovnání s většinou obcí v ČR.

Sociální služby zajišťuje Středisko oblastní charity Pardubice. Ve městě není Domov pro seniory. Nejbližší takové zařízení se nachází až v Přelouči nebo Pardubicích. Dostat se do nich je ale velmi obtížné kvůli jejich obsazenosti. V budoucích 10–20 letech ale bude nutné díky stále se zvyšujícímu podílu složky obyvatel 65+ (post-produktivní věk) na celkové populaci podobné zařízení ve městě vystavět.

Kultura, sport a volnočasové aktivity

V oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit místních obyvatel hraje významnou roli blízkost a snadná dostupnost města Pardubice, kde je nabídka těchto služeb velmi široká. Nicméně v oblasti kultury zaujímají ve městě významnou roli Léčebné lázně Bohdaneč, jež vytváří bohatý kulturní program nejen pro své lázeňské hosty, ale pořádané akce jsou otevřeny i široké veřejnosti. Tento program je ale spíše pro starší cílovou skupinu. **Ve městě se nachází různá sportovní zařízení, ale jsou často v nevyhovujícím stavu (např. sokolovna nebo fotbalové hřiště).** Do rekonstrukce volnočasových zařízení nebo do zcela jejich nové výstavby (např. víceúčelová sportovní hala na míčové sporty) bude nutné vzhledem k významnosti a velikosti města vložit významné veřejné i soukromé investice. Nejčastější venkovní aktivity jsou pěší turistika a cykloturistika. Za zmínku jistě stojí i místní golfový areál.

1.1.3 Ekonomika

Podnikání

Pro ekonomiku a image města jsou zásadní firmou Léčebné lázně Bohdaneč, a. s. Lázně jsou největším zaměstnavatelem ve městě (více než 250 zaměstnanců). Většina ostatních významných zaměstnavatelů působí v průmyslové výrobě (ve strojírenském, elektrotechnickém a chemickém průmyslu). K největším zaměstnavatelům patří Vojenské zařízení 4935 na Lužci (více než 200 zaměstnanců), Transform a Strojon (oba překračují 100 zaměstnanců). **Dle výsledků šetření největších podniků cca 20 % zaměstnanců tvoří obyvatelé města.** Z hlediska rozvoje větších podniků je důležitým faktorem jejich poloha v rámci města. S výjimkou firmy Strojon nacházející se ve středu města jsou lokalizovány v okrajových částech, zejména v lokalitě Na Lužci, která je ale také dopravně dostupná pouze středem města. Vybavenost službami je vyšší než u většiny sídel obdobné velikosti.

Míra podnikatelské aktivity ve městě byla v roce 2010 dobrá a činí 223 registrovaných podnikatelů na 1000 obyvatel (průměr v Pardubickém kraji je 212 podnikatelů na 1000 obyvatel).

Trh práce

V únoru 2011 činila **míra nezaměstnanosti ve městě 6,1 %** (tomu odpovídá 96 uchazečů o zaměstnání). Jde o hodnotu **výrazně pod průměrem** okresu (6,9 %), kraje (9,9 %) i ČR (9,6 %), samotné město má 14. nejnižší míru nezaměstnanosti mezi obcemi okresu Pardubice. **Takto příznivých hodnot dosahuje město dlouhodobě.**

Město je významným střediskem pracovních míst. Poslední přesné údaje ze sčítání v roce 2001 hovoří o 822 pracovnících, kteří do města dojíždí za prací, více než 300 místních obyvatel pracovalo v místě bydliště (ovšem cca 1000 obyvatel vyjíždělo za prací mimo město).

1.1.4 Lázeňství, rekreace a cestovní ruch

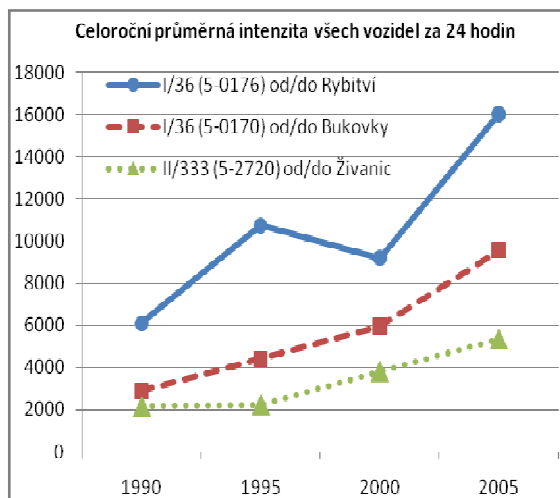
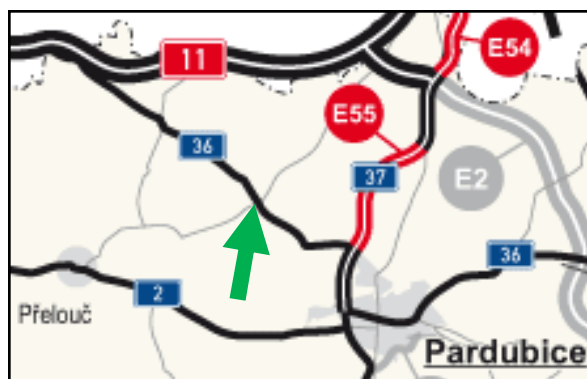
Město je jediným lázeňským místem v Pardubickém kraji. Lázeňské aktivity zajišťují Léčebné lázně Bohdaneč, a. s. V roce 2009 léčebné lázně navštívilo cca 13,5 tis. hostů. Více než 75 % z nich byli na léčebném pobytu hrazeném z veřejného zdravotního pojištění a pobýlo zde průměrně 24 dny. Ostatní samoplátci zde trávili průměrně méně než 5 dní.

Vedle lázeňství hraje z hlediska cestovního ruchu důležitou roli hustá síť pěších stezek a hlavně díky rovinatému charakteru území i síť cyklostezek, které se v posledních letech v katastru města vybudovaly. Doposud málo využitý potenciál (zejména v oblasti marketingu cestovního ruchu) představuje lokalizace technických (Opatovický kanál) nebo kulturních (pavilon Gočár) památek. Komplexní přírodní území s dominancí specifické rybníční krajiny města a jeho okolí jsou také významným rekreačním zázemím pro obyvatele Pardubic a Hradce Králové, kteří představují jedinečnou složku potenciálních návštěvníků.

V závislosti na zvyšující se atraktivitě města v oblasti cestovního ruchu začíná ve městě působit i celá řada stravovacích a ubytovacích zařízení. Vedle dlouhodobě lokalizovaných zařízení jako jsou například lázně nebo hotel Technik se ve městě začaly v posledních několika letech objevovat nové pensiony a ubytování v soukromí. Tím se spolu s postupným rozvojem kapacit lázní **rozšiřuje celková lůžková kapacita města až do současné podoby cca 800–900 lůžek, čímž se město Lázně Bohdaneč řadí mezi významná střediska cestovního ruchu v Pardubickém kraji.**

1.1.5 Dopravní dostupnost a obslužnost

Město se nachází na křižovatce z regionálního hlediska poměrně významných silnic první třídy (I/36) a druhé třídy (II/333). Vybudování kruhového objezdu na náměstí v roce 2002, kde se tyto silnice kříží, vedlo k výraznému snížení počtu dopravních nehod a ke zvýšení plynulosti dopravy. **Intenzita provozu na obou komunikacích je značná.** Při sčítání dopravy v roce 2005 bylo zaznamenáno na I/36 směrem od Pardubic více než 16 tis. automobilů za den, což je téměř o 75 % více než v roce 2000. Intenzita dopravy do současné doby ještě vzrostla. Částečnému odlehčení od dopravy v centru města, ale pouze

ve směru Pardubice – Chlumec nad Cidlinou by mohl pomoci dlouhodobě v dokumentech navrhovaný obchvat, jehož termín výstavby ale není dosud známý, a propojení dálnice D11 s rychlostní komunikací R 35. Místní komunikace a chodníky vyžadují opravy zejména v okrajových částech města. Pro dojíždku za prací a za službami je zásadní trolejbusová linka MHD č. 3, která město spojuje s Pardubicemi. Frekvence spojů je poměrně vysoká. Spojení s dalšími městy zajišťují autobusové společnosti. Z hlediska železniční dopravy je významná blízkost hlavního nádraží Pardubice, kde je napojení železnice na mezinárodní koridory. Část obyvatel pro dojíždku za prací také využívá cyklostezku mezi městy Lázně Bohdaneč a Pardubice.

1.1.6 Technická infrastruktura

V současnosti je základní síť městského vodovodu stabilizována. Určité specifikum v oblasti vody představují Léčebné Lázně Bohdaneč a.s., neboť vedle vlastního zdroje pitné vody mají také zdroj minerální vody, který je pro jejich činnost důležitý.

Kanalizace celého města Lázně Bohdaneč včetně napojení na ČOV byla kompletně dokončena v roce 2010, a tak nebrání dalšímu územnímu rozvoji.

Současné vedení energetikou je dostatečné, ale při budoucím intenzivnějším rozvoji města bude nutné ho posílit. Město má určité specifikum, kdy část je plynofikována a část je napojena na horkovod. Určitý limit rozvoje představuje vedení vysokého napětí, které jde přes zastavěné území, což bude nutno při dalším rozvoji města nutno vyřešit.

Systém sběru a nakládání odpadu je ve městě vyřešen a nepředstavuje větší problém.

1.1.7 Přírodní prostředí a ochrana území

Katastr města je tvořen vyváženým poměrem přírodních složek. Nadprůměrný je podíl lesních ploch pokrytých listnatými lesy, trvalých travních porostů a zejména vodních ploch, což je ovlivněno specifickou rybníční krajinou. **Koeficient ekologické stability území je díky tomu značně vysoký.**

V areálu lázní se nachází udržovaný vnitřní lázeňský park, na který navazuje neudržovaný vnější lázeňský park. Oba parky jsou ve vlastnictví léčebných lázní.

V katastru města se nachází velmi významná přírodní oblast, která je velmi přísně chráněna. Jedná se o Bohdanečský rybník, rybník Matka a přilehlá území v rozsahu téměř 249 ha (11,5 % katastru města). Tato oblast je vymezena jako národní přírodní rezervace a evropská významná lokalita a ptačí oblast, což zásadně limituje způsob využití tohoto území.

1.1.8 Bezpečnost a ochrana obyvatel

Na území existuje efektivně fungující integrovaný záchranný systém Pardubického kraje, mezi jehož základní složky patří Hasičský záchranný sbor České republiky, Jednotka sboru dobrovolných hasičů Lázně Bohdaneč, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. V případě vzniku mimořádné události je tento systém aktivován a schopen zajistit ochranu obyvatel i ve městě Lázně Bohdaneč. Tato skutečnost je vzhledem k rizikovým provozům firem v blízké průmyslové zóně Semtín velmi důležitá. Vedle toho je každodenní bezpečnost a ochrana obyvatel města již dlouhodobě zajišťována Městskou policií Lázně Bohdaneč.

1.2 Šetření názorů aktérů

V rámci analytických prací na Strategii rozvoje města Lázně Bohdaneč (SRMLB) proběhlo v březnu 2011 šetření názorů mezi obyvateli, klienty lázní a podnikateli (významnými zaměstnavateli) a neziskovými organizacemi působícími ve městě. Šetření byla zaměřena na zjištění názorů na kladné a záporné stránky života ve městě, spokojenost se zajištěním různých typů služeb, a také na představy respondentů o žádoucích směrech budoucího rozvoje města. Smyslem a cílem šetření je zajistit zpětnou vazbu na dosavadní správu města a aktuálně formulovat rozvojové záměry v maximální míře s ohledem na potřeby těch, kterým město (co by místo pro bydlení, rekreaci či podnikání) slouží.

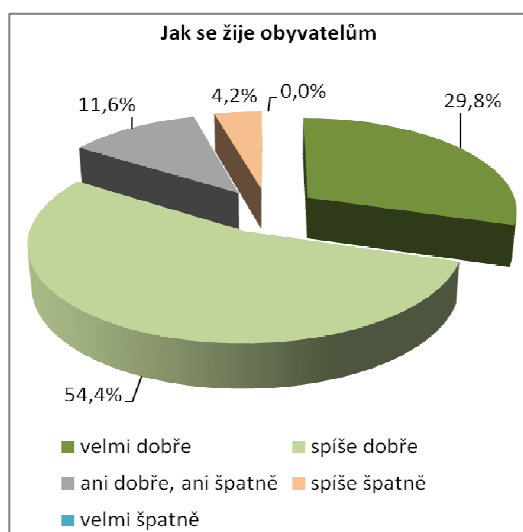
Průzkum (šetření názorů veřejnosti) se neuskutečnil poprvé, ale navazuje na obdobná šetření uskutečněná v letech 1997, 1999, 2001, 2004 a 2008.

1.2.1 Náhledy obyvatel města

Šetření proběhlo mezi obyvateli staršími 15 let. Zúčastnilo se jej celkem 218 obyvatel, což tvoří 8 % populace města starší 15 let. Vzhledem k tomu, že struktura respondentů (podle pohlaví, věku atd.) dobře odpovídala celkové populaci města, lze výsledky považovat za vypovídající.

Obyvatelé jsou s životem ve městě většinou celkem spokojeni. Převážná většina jich uvedla, že se jim ve městě žije dobře (84,2 %). „Špatně“ hodnotí život ve městě pouze 4,2 % respondentů, „velmi špatně“ však nikdo.

Na životě ve městě se dotázaným **líbí** především **blízkost přírody** a **klid** (72,6 % a 47,4 %). Dále obyvatelé oceňují také výhodnou polohu města – jeho **dostupnost veřejnou dopravou** (54,9 %) a **blízkost Pardubic** (44,7 %).

Co se týče jednotlivých typů podmínek pro život, jsou obyvatelé nejčastěji spokojeni s **bezpečností ve městě** (a to téměř všichni – 92,8 %), dále se **zajištěním veřejné dopravy** a **dostupností města, vzhledem a upraveností města, podmínkami pro turisty, bydlením, péčí o historické památky** (více než 80,0 % obyvatel).

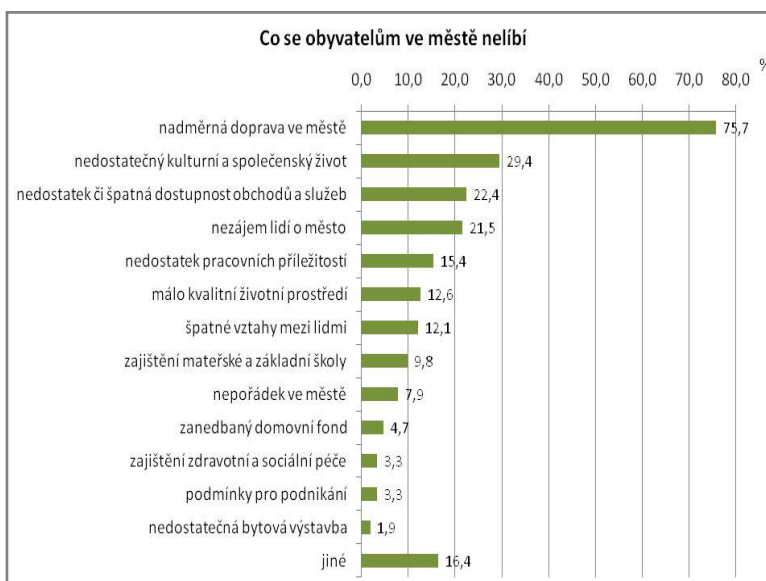
Významně nejčastější skutečností, která se obyvatelům **nelíbí**, je nadměrná **doprava** (75,7 %). Ve srovnání s ní jsou již další

odpovědi relativně málo významné – nedostatečný kulturní a společenský život, nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb, nezájem lidí o město atd. (méně než 30,0 % respondentů). Nespokojeni

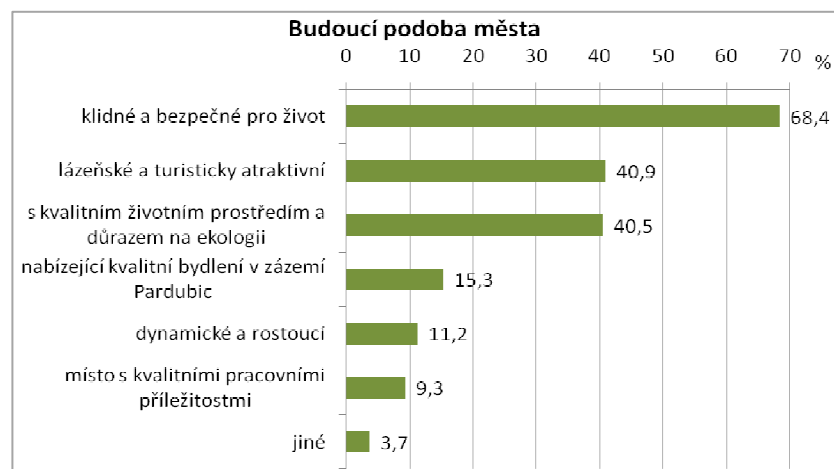
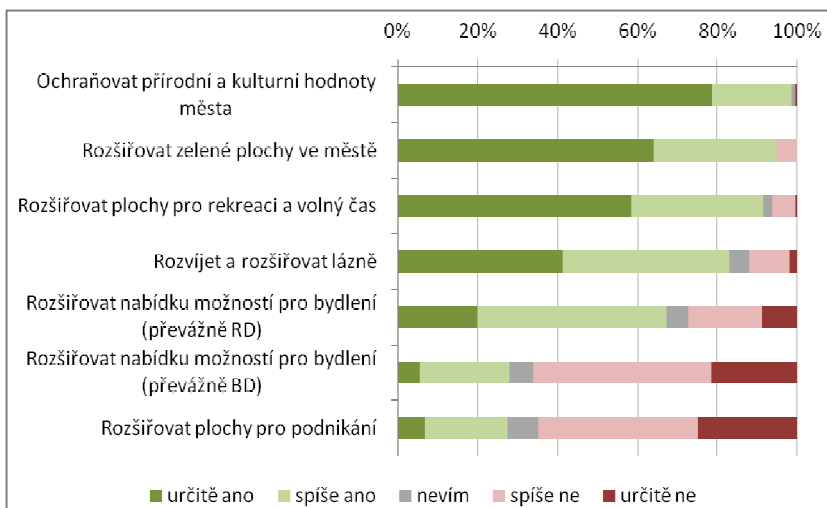
jsou respondenti ponejvíce s kvalitou silniční sítě (66,8 %), kulturou a společenským životem, nabídkou obchodů a služeb (více než polovina respondentů).

Záležitosti, které se obyvatel bezprostředně netýkají, jsou jim ve větší míře lhostejné. Jedná se zejména o podnikání (37,3 %), ale překvapivě také o nabídku pracovních příležitostí (27,2 %). Toto je však ovlivněno strukturou obyvatel, kteří se zapojili do průzkumu (např. nabídka pracovních míst je významně více lhostejná obyvatelům nad 65 let a obyvatelům, kteří nepracují).

Naopak osoby pracující přímo ve městě jsou s nabídkou pracovních míst velmi často spokojeny, stejně tak s podmínkami pro podnikání.

V oblasti **dalšího rozvoje města** by podle respondentů měl být kladen největší důraz na **ochranu přírodních a kulturních hodnot města** (98,6 %), **rozšiřování zelených ploch** ve městě (94,9 %), **rozšiřování ploch pro rekreaci a volný čas** (91,4 %). Naopak dvě třetiny respondentů jsou proti budování bytových domů, a také proti rozšiřování ploch pro podnikání.

Co se týče **budoucí podoby města**, dávají obyvatelé přednost městu **klidnému a bezpečnému pro život** (dvě třetiny respondentů). V podobném duchu jsou i další dosti četné odpovědi. Zhruba 40 % respondentů si představuje město **lázeňské a turisticky atraktivní**, nebo město s **kvalitním životním prostředím** a důrazem na ekologii. Poměrně málo byl

zmiňován „akční“ rozvoj, tedy město dynamické a rostoucí (11,2 %) a město s kvalitními pracovními příležitostmi (9,3 %). Vzhledem k tomu, že respondenti měli možnost uvést dvě vize budoucího stavu

svého města, byly sledovány také často zmiňované kombinace. Nejvíce respondenti uváděli „klidné a bezpečné pro život a město s kvalitním životním prostředím a důrazem na ekologii“ a „klidné a bezpečné pro život, a přitom lázeňské a turisticky atraktivní“.

1.2.2 Situace a potřeby podniků působících ve městě

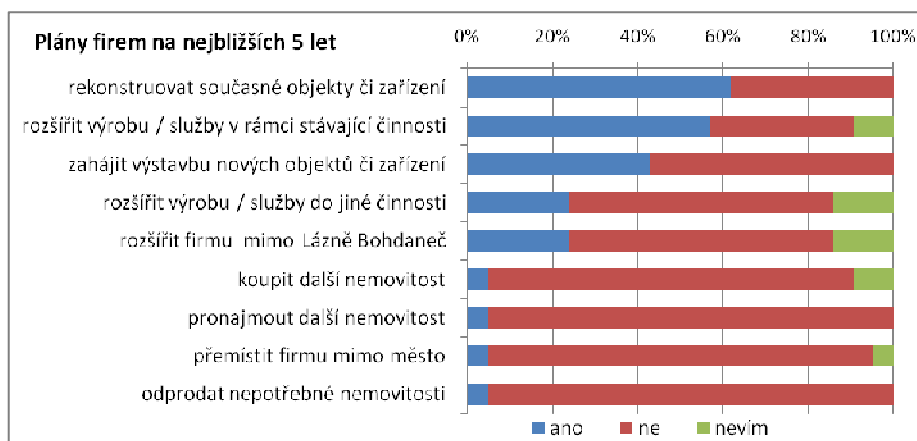
Šetření se zúčastnilo 22 podniků působících ve městě. **Šetřené podniky zahrnují téměř 1000 pracovníků**, což je silná většina pracovních míst ve městě. **Obyvateli města je obsazeno pouze cca 22 % těchto míst**. Třetina pracovníků působí v průmyslové výrobě. Za poslední tři roky poklesl počet pracovníků v dotazovaných podnicích o 9 %.

Největším zaměstnavatelem ve městě jsou Léčebné lázně Bohdaneč s více než 250 pracovníky, více než 200 pracovníků má Vojenské zařízení 4935 na Lužci, počet 100 zaměstnanců překračují i Transform a Strojón. V kategorii 50–99 zaměstnanců působí jeden subjekt, 20–49 zaměstnanců má již pět podniků. Přijetí nových zaměstnanců předpokládá v budoucnu 41 % podniků (9).

Možnosti **získat nové plochy pro podnikání by využilo 36 % podniků** (8), větší část z nich však tuto potřebu nemá. Čtyři podniky mohou zájemcům nabídnout volné prostory v areálu podniku.

Pro 80 % podniků je důležitá spolupráce s městem. Léčebné lázně Bohdaneč (LLB) považují dobrou spolupráci s městem jako za nezbytnou pro svůj rozvoj. LLB nabízí možnost kulturního využití i pro místní. Pro klienty LLB je zásadní omezení intenzity dopravy.

Požadavky podniků na investiční akce města úzce souvisí s umístěním podniku v rámci města. **Jednoznačně vyplývá potřeba podniků v lokalitě na Lužci na zlepšení dopravního napojení**. Několikrát byla zdůrazňována **potřeba zajistit dostatečný počet parkovacích míst v okolí centra města**. **Z dalších potřeb podniků lze zmínit výměnu informací, vzájemnou podporu v rozvojových aktivitách, jasný územní plán s výhledem strategického rozvoje, spolupráce v propagaci**. Kritizována byla i nepřiměřenost zásahů městské policie.

Pokud jde o to, **co podniky mohou nabídnout**, tak byly nejčastěji zmiňovány **pracovní příležitosti**. Mnohé subjekty zdůrazňovaly počty osob, které do města přivedou a které zvyšují místní poptávku.

1.2.3 Názory zástupců neziskových organizací

Osloveno bylo 9 neziskových organizací: Klub důchodců, Volejbalový klub VK Lázně Bohdaneč o. s., Komorní soubor Škroup, Junák, svaz skautů a skautek ČR – středisko Lázně Bohdaneč, Myslivecké sdružení Bohdaneč, Kroužek mladých strážníků při Městské policii Lázně Bohdaneč, TJ Sokol Lázně Bohdaneč, Český rybářský svaz MO Přelouč, místní skupina Lázně Bohdaneč, Sbor dobrovolných hasičů.

Z těchto subjektů jsou dvě organizace sportovní, tři zájmové, dvě volnočasové orientované na mládež, jedna společenská a jedna kulturní. **Členy pěti organizací jsou i děti a mládež**. Členská základna poloviny z nich je stabilní, u tří organizací počet členů klesá. **Rostoucí tendenci zaznamenává pouze**

Klub důchodců. Největší organizací dle počtu členů je TJ Sokol (260 členů, počítáme-li do toho i Asociaci sportu pro všechny), následuje místní skupina Českého rybářského svazu.

Podmínky pro činnost ve městě označuje většina organizací za uspokojivou. Pozitivně byla, až na některé výjimky, hodnocena spolupráce s městem. Nejčastějšími typy spolupráce je poskytnutí prostor pro činnost a finanční podpora činnosti ze strany města.

Organizace považují stávající podporu ze strany města většinou v zásadě za dostatečnou, žádají však pomoc města při rekonstrukci objektů, v nichž působí. Největším tématem v této oblasti je provoz sokolovny, která slouží nejen Sokolu, ale i k pořádání různých kulturních a společenských akcí. Objekt naléhavě vyžaduje rekonstrukci. V souvislosti s touto situací byla zmiňována **absence odpovídajícího prostředí pro pořádání kulturních a společenských akcí.** Z dalších investičních aktivit byla uvedena i rekonstrukce „staré školy“, kde některé organizace sídlí, či dofinancování výstavby hasičské zbrojnice. Bariérou pro činnost volejbalového klubu je chybějící vhodné hřiště se zázemím. Od září 2011 bude klub nucen využívat hřiště v Pardubicích.

Organizace městu nabízí (vedle své běžné činnosti s členskou základnou) také **pořádání či pomoc s pořádáním různých akcí pro veřejnost a péči o určité záležitosti ve městě** podle svého zaměření.

Při koncipování priorit a cílů SRMLB je důležité podle možností **zohlednit strategické cíle jednotlivých organizací.** Sokol usiluje o vyřešení stavu sokolovny a o zachování sportovní činnosti pro obyvatele města. Cíli Sboru dobrovolných hasičů jsou rozvoj práce s mládeží, ustálení členské základny mládeže a dorostu. Cíli Mysliveckého sdružení jsou zachování původních druhů zvěře, péče o krajinu a zeleň. Cíli Junáka jsou udržet činnost a zajistit dostatek mladých vůdců. Cíli Volejbalového klubu jsou získat hřiště se zázemím, rozšířit počet členů, založit družstvo žen. Kroužek mladých strážníků by chtěl zaujmout co nejvíce mladistvých a snížit počty problémové mládeže. Cíli Rybářského svazu jsou chov ryb, péče o vody, činnost dětských kroužků a pořádání závodů.

1.2.4 Pohled klientů lázní

Průzkumu se zúčastnilo celkem 92 klientů, především staršího věku (65 a více let), tři čtvrtiny z nich tvořily ženy. S pobytem ve městě jsou celkově spokojeni téměř všichni respondenti (98,8 %). Respondentům se na Lázních Bohdaneč nejvíce líbí **klidné prostředí** města, a také **blízkost** a dobré spojení do **Pardubic**. Relativně často uváděli také **okolní přírodu a vzhled města**. Naopak **negativně poukazují především na silnou dopravu a také na nedostatečnou vybavenost města obchody.**

Většina respondentů (přes 80 %) se chce do lázní v budoucnu opět vrátit. Hlavními důvody jsou **spokojenost s pobytem, příjemné prostředí a výborná odborná péče.** Poměrně vysoký podíl respondentů uvedl, že se jim zde prostě líbí.

Co se týče vybavenosti města, respondenti nejvíce využívají obchody a turistické nebo vycházkové trasy. S vycházkovými trasami je převážná většina z nich spokojena, často jsou však nespokojeni s nabídkou obchodů. Velmi málo respondenti využívají městskou knihovnu, cyklostezky a kadeřnictví či kosmetiku (méně než čtvrtina z nich). Nikdo z respondentů nevyužil golfové hřiště.

1.3 SWOT analýza

SWOT je extraktem ze všech provedených analýz a snaží se zachytit vnitřní specifika města, jeho výhody a pozitiva, ale i problémy a bariéry. Současně se zaměřuje i na vnější vlivy, které mohou na město působit jako rozvojové šance, které by město mohlo využít, a na hrozby, jejichž podcenění by mohlo harmonický rozvoj města negativně ovlivnit.

SWOT bude doplněna/upravena na základě jejího projednání expertní skupinou.

1.3.1 Analýza vnitřního prostředí

Silné stránky (S)

- + **mírné klimatické podmínky a rovinatý reliéf krajiny**
- + **území bez významných přírodních bariér**
- + **strategická pozice města poblíž dvou krajských měst a vyšší dopravní infrastruktury**
- + **lázeňská a rezidenční image města**
- + **500 let dlouhá tradice rybníkářství**
- + **příznivá demografická situace** (setrvalý, mírný nárůst počtu obyvatel, nízký index stáří)
- + **umístění základní a mateřské školy v centru města**
- + **bohatý společenský život v léčebných lázních**
- + **rozvinutá zájmová činnost, tradiční zájmové organizace** (Sokol, Junák atd.)
- + **diverzifikovaná síť služeb**
- + **dostatečná nabídka základní i specializované zdravotní péče a sociálních služeb**
- + **velké množství pracovních příležitostí ve městě i v nedalekých Pardubicích**
- + **podprůměrně nízká míra nezaměstnanosti**
- + **dopravní spojení s krajskými městy a spádovými obcemi** (MHD, IAD, cyklostezky)
- + **turistická infrastruktura** (turistické stezky, MLIC, ubytovací kapacity, golf atd.)
- + **jediné léčebné lázně v Pardubickém kraji**
- + **expanze a dostatečná kapacita ubytování**
- + **existence atraktivit pro cestovní ruch** (lázně, Gočár, Opatovický kanál, rybníky)
- + **atraktivní centrum města** (náměstí, Ráj)
- + **tradiční kulturní akce**
- + **kompletní technická vybavenost města** (zásobování energiemi)
- + **funkční systém nakládání s odpady**
- + **přírodní hodnoty** (krajina s pozůstatky rybníční soustavy, NPR)
- + **vysoká ekologická stabilita území**
- + **stálá služba městské policie**

- + **zdravý městský rozpočet** (přiměřená dluhová služba)
- + **vysoký podíl mimorozpočtového financování investic** (čerpání dotací)
- + **zavedený grantový systém podpory aktivit**
- + **institucionální podpora regionálního rozvoje** (ORM, MIC)

Slabé stránky (W)

- **negativní vlivy suburbanizace** (kolonie, samoty, roztráštěné zastavěné plochy v krajině)
- **nevyužitá část zastavěného území, zejména v centru města**
- **základní škola a městský úřad fungují ve více budovách**
- **špatný stavebně technický stav a vybavenost základní školy**
- **kolísavé využití kapacity mateřské školy**
- **nezájem rodičů dětí o bohdanečskou základní školu**
- **kulturní aktivity ve městě jsou cíleny zejména na starší klientelu lázní**
- **špatné stavebně-technické parametry některých sportovních zařízení**
- **nedostatek sportovních ploch pro potřeby základní školy a pro výkonnostní sport**
- **nedostatečné prostory pro sport a rekreaci** (hala pro míčové sporty sokolovna, kemp atd.)
- **nevyhovující zázemí pro specializovanou zájmovou činnost**
- **absence vybavenosti pro seniory**
- **vysoký podíl dojíždějící pracovní síly**
- **chybějící nabídka turistických produktů na vícedenní pobyt** (s výjimkou lázní)
- **vysoká intenzita tranzitní dopravy**
- **nevhodné dopravní napojení výrobních lokalit** (Na Lužci, Za Farou, STROJON)
- **nedostatek parkovací kapacity pro potřeby lázní**
- **neexistující spojení MHD s okrajovými částmi města** (Na Lužci, k mlýnům)
- **existence výrobního podniku Strojon, s.r.o. v blízkosti náměstí**
- **trasa vrchního vedení vysokého napětí vedoucí centrem města**
- **znečišťování ovzduší** (lokální topeniště na tuhá paliva, tranzitní doprava, Transform)
- **nerekultivované skládky odpadů** (Liškovský, pod firmou Hokr)
- **lázeňský park ve špatném přírodním stavu**
- **špatný technický stav staveb arch. Gočára** (pavilon Gočár, Škroup)
- **nízká architektonická úroveň individuální výstavby**
- **zastaralý Statut lázeňského místa a Územní plán**
- **image „policejního“ města**
- **přerušená tradice budování partnerství se soukromým sektorem**
- **nekoordinovaná činnost města v oblasti regionálního rozvoje v posledních 4 letech**

1.3.2 analýza vnějšího prostředí

příležitosti (O)

- + **pestrá škála dotační podpory na úrovni kraje, státu a EU**
- + **aktivnější zapojení města do rozvoje mikroregionu Bohdanečsko a regionu Pardubicka**
- + **město je součástí rozvojové oblasti republikového významu**
- + **trend pohybu obyvatel směrem z velkých měst do jejich zázemí**
- + **blízkost/dosažitelnost středoškolského a vysokoškolského vzdělání (Pardubice, HK)**
- + **investice státu do dopravní infrastruktury (D11, R 35, přeložka I/36)**
- + **záměr státu v oblasti výstavby mytných bran na komunikacích I. třídy**
- + **zájem dopravního podniku o rozšíření trolejbusové dopravy ve městě**
- + **rozvoj civilního letiště v Pardubicích**
- + **legislativní a finanční podpora rozvoje cestovního ruchu (nový zákon o cestovním ruchu)**
- + **zvýšený objem koupěschopné poptávky díky klientele lázní a školicím střediskům**
- + **rozsáhlé rekreační a vodní plochy v okolí města**
- + **všeobecný rozvoj lázeňské a kongresové turistiky**
- + **zvyšující se zájem o netradiční typy cestovního ruchu (programy pro seniory atd.)**
- + **legislativní ochrana hodnot území (novelizace stavebního zákona)**
- + **možnosti spolupráce veřejné správy se soukromým i neziskovým sektorem**

ohrožení (T)

- **projevy celosvětové ekonomické nebo hypoteční krize**
- **nekoordinovaný rozvoj Hradecko – pardubické aglomerace (doprava, suburbanizace)**
- **nedostatečné zákonné nástroje pro regulaci výstavby na „zelené louce“**
- **živelná expanze supermarketů, tržišť apod.**
- **intenzivní zrychlování trendu v pohybu obyvatel z velkých měst do jejich zázemí**
- **úbytek dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží**
- **nerespektování principů udržitelnosti rozvoje v legislativním a ekonomickém prostředí**
- **stát jako největší zaměstnavatel (časté změny v koncepcích státu – dislokace)**
- **změna dotační politiky státu ve vztahu k podpoře dopravní obslužnosti obcí**
- **celkově nízká úroveň návštěvnosti a spotřeby služeb v regionu Východní Čechy**
- **zvyšující se konkurence okolních regionů v oblasti cestovního ruchu**
- **založení konkurenčních lázní**
- **zkracování délky pobytu, celkového počtu či opakovaných návštěv turistů v PK**
- **sousedství města s průmyslovou zónou v Semtíně (ekologická havárie)**
- **omezení úhrad lázeňské péče z veřejného zdravotního pojištění**

1.4 Shrnutí

Novodobá historie města je charakteristická dynamickým ekonomickým rozvojem, který je doprovázen nárůstem počtu obyvatel a rychlými změnami celého organismu města. Tyto změny jsou generovány soukromou investiční expanzí i značnými veřejnými investicemi do infrastruktury a vybavenosti města v řádech stovek milionů korun v posledních 10 letech. Příznivý trend souvisí s celospolečenskými změnami, zejména s dlouhodobým hospodářským růstem ČR a růstem životní úrovně, ale i s rozvojovými prioritami státu a EU. Svou významnou roli sehrálo i uplatňování strategie rozvoje města, kterou od roku 2000 bohdanečská samospráva implementovala.

Z nepříliš vzhledného a na nabídku pro obyvatele a návštěvníky chudého maloměsta se stalo atraktivní místo pro bydlení i rekreaci, o čemž svědčí jak názory obyvatel a návštěvníků, zjišťované v průzkumech, tak i „tvrdá“ statistická data dokreslující ekonomický a demografický rozvoj města. Důležité je, že tento žádoucí posun směrem k posílení rezidenčních a rekreačních funkcí města neznamenal odliv výrobních podniků, které vytvářejí nezanedbatelný počet pracovních příležitostí v místě, ale naopak sebou přinesl mírné zlepšení na straně služeb a značné zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury a vybavenosti území pro volný čas.

Město však i nadále trpí několika chronickými a závažnými problémy, které se mohou stát kritickými ve vazbě na naplňování dlouhodobé vize rozvoje města.

Mezi nejzávažnější slabé stránky patří stále se zvyšující intenzita tranzitní dopravy jeho centrem, v těsné blízkosti lázní. S dopravou a s negativními dopady na kvalitu městského prostředí jsou spojeny i nevyhovující zásobovací trasy výrobních lokalit, zejména Na Lužci.

Zastaralá či zcela chybějící infrastruktura pro volný čas, vybavenost v sociální oblasti a v oblasti základního školství, obzvláště ve spojení s odlivem dětí ve školním věku (6 – 14) do základních škol v jiných městech, mohou ohrožovat demografickou stabilitu města.

Proti lázeňskému a rezidenčnímu charakteru města působí i špatný stavebně technický stav a vzhled (nejen) okrajových částí města, suburbanizace příměstské krajiny a především zchátralost obou dominant lázní – lázeňského pavilonu Gočár a historického lázeňského parku.

Významnými koncepčními determinantami rozvoje jsou Strategie, Územní plán a Statut lázeňského místa. Ani jeden z uvedených dokumentů neodráží aktuální potřeby města.

Naopak mezi nejvýznamnější silné stránky a příležitosti pro rozvoj města naopak patří jeho strategicky výhodná poloha v zázemí dvou krajských měst, výborná dopravní dostupnost, bezpečnost, vzhled a upravenost centra, přírodní a kulturně historický potenciál, především tradice lázeňství.

Lázně Bohdaneč jsou malým, ale šikovným hráčem na „trhu měst“ a v mnoha směrech směle konkurují o mnoho větším hráčům – mají totiž mnohé, co oni nemají. A na tomto faktu a konkurenčních výhodách je třeba založit strategii.

Sestavení Profilu města vede k poznání, že město Lázně Bohdaneč je v mnoha ohledech výjimečné a má velmi dobré předpoklady pro svůj rozvoj. Za pozornost jistě stojí obrovský rozdíl mezi významem města v regionálním kontextu a jeho malou velikostí co do rozlohy či počtu obyvatel. Aby bylo město úspěšné, musí uplatňováním rozvojové Strategie využívat maximum svých silných stránek a příležitostí a současně eliminovat své slabé stránky a ohrožení.

2 NÁVRHOVÁ ČÁST

2 NÁVRHOVÁ ČÁST

2.1 Vize rozvoje města

Stanovení, jak by mělo město vypadat v roce 2027, na základě jakých principů bude rozvíjeno a jaké by měly být jeho hlavní směry rozvoje a budoucí hodnoty.

Město Lázně Bohdaneč bude atraktivním lázeňským místem s kvalitním rezidenčním bydlením s cílenou orientací na oblast služeb. Prosperující město bude nabízet pro své obyvatele a návštěvníky širokou škálu možností aktivního trávení volného času, zdravé a bezpečné prostředí.

Rozvoj města bude směřovat k dosažení atributů udržitelného sídla¹:

- Aktivní, komplexní a bezpečné
- Dobře řízené
- S dobrým spojením
- S dobrými službami
- Citlivé k životnímu prostředí
- Prosperující
- Dobře projektované a vybudované
- Spravedlivé ke všem

2.2 Rozvojové priority a strategické cíle města

(Formulace hlavních priorit rozvoje města a strategických cílů, o jejichž naplnění bude usilováno v rámci dané priority. Strategické cíle budou podrobněji konkretizovány v Programu rozvoje města)

ROZVOJOVÉ PRIORITY:

1. Cílené budování charakteru lázeňského města a rozvoj cestovního ruchu
2. Zachování a udržitelné využití přírodních, kulturních a civilizačních hodnot města a okolí
3. Zvyšování kvality bydlení
4. Rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury a nabídky volnočasových aktivit
5. Stabilizace a zkvalitnění nabídky v oblasti školství, zdravotnictví a sociálních služeb
6. Udržitelnost podnikatelských aktivit ve městě s důrazem na rozvoj služeb
7. Koncepční a koordinovaný rozvoj města a efektivní fungování samosprávy

¹ Viz závěry neformálního jednání ministrů v Bristolu o udržitelných sídlech v Evropě (prosinec 2005).